टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२३

तृतीय वर्ष

सत्र – ५

विषय:- कृषी अर्थशास्त्र (भाग-१) (EC-501)

दिनांक: २३/०५/२०२३　　　　गुण : १००　　　　वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना :　सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १　दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)　　(४०)

१. शेतीच्या व्यापारीकरणाचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा.

२. भारतातील जमीन विषयक सुधारणांचे मूल्यमापन व अपयशाची कारणे स्पष्ट करा.

३. शेती व उद्योग यातील फरक स्पष्ट करा.

४. भारतीय शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे स्पष्ट करा.

प्रश्न २　थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)　　(३०)

१. जमीन सुधारणा म्हणजे काय? जमीन सुधारणांची वैशिष्ट्ये व आवश्यकता स्पष्ट करा.

२. भारतीय कृषी विपणन व्यवस्थेतील दोष स्पष्ट करा.

३. भारतातील कृषी बाजारपेठेचे प्रकार स्पष्ट करा.

४. शेतमाल किंमत स्थिरीकरणाची आवश्यकता स्पष्ट करा.

५. नाबार्डची स्थापना व कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न ३　टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)　　(३०)

१. श्रमिकांची उत्पादकता

२. शेतीचे व्यापारीकरण

३. महालवारी पद्धत

४. प्रादेशिक ग्रामीण बँका

Translation in English

Sub: Agricultural Economics (Part-I) (EC-501)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the advantages and disadvantages of commercialization of agriculture

2. Evaluate land reform in India and explain the reasons behind its failure

3. Explain the difference between agriculture and industry

4. Explain the reasons for low productivity of Indian agriculture

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. What is land reform? Explain the features and requirements of land reform

2. Explain the flaws in the Indian agricultural marketing system

3. Explain the Types of agricultural markets in India

4. Explain the need of agricultural commodity price stabilization

5. Explain the establishment and Functions of NABARD

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Productivity of workers

2. Commercialization of agriculture

3. Mahalwari method

4. Regional Rural Banks

_____